

RELIGIEUS GEWELD

Al meer dan een jaar voeren Rusland en Oekraïne een wrede oorlog. Het geweld van de Russen zaait veel verwoesting. Talloze burgers en nog meer soldaten aan beide zijden van het front zijn gestorven. Het geweld is des te meer tragisch omdat de grote meerderheid in beide landen orthodoxe christenen zijn. Geopolitieke redenen zijn doorslaggevend voor de Russische aanval maar wij kunnen de betekenis van het geloof niet uitvlaken. De nauwe samenwerking tussen de patriarch en president Poetin vormt daar een bewijs van. Tegen die achtergrond moeten wij, helaas, spreken van religieus geweld. Iets dergelijks zien wij ook in het Heilig Land. De laatste maanden worden de tegenstellingen tussen Joden en Palestijnen weer scherper. Ook in dit conflict spelen godsdienstige motieven een belangrijke rol.

Religieus geweld

In onze dagen denken veel mensen bij religieus geweld primair aan de Islam. Je kunt verdedigen dat op dit moment in de moslimwereld een burgeroorlog woedt tussen soennieten en sjiïeten. Maar ook christenen hebben helaas een uitermate gewelddadig verleden. Wij hebben immers broeders en zusters in het geloof gehaat en vermoord. Katholieken hebben vanaf de zestiende eeuw lutheranen en calvinisten vermoord. En omgekeerd hebben calvinisten katholieken het leven genomen. Voor dit duistere verleden voelen veel christenen terecht ongemak, schaamte en schuld.

Geweldloos

Binnen de christelijke gemeenschap zien wij gelukkig in de laatste eeuw een heilzame omslag. Er kwam meer en meer ruimte voor zelfkritiek en zuivering van opvattingen. Een en ander is niet te begrijpen zonder de gruwelen van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. Je zou kunnen zeggen dat christenen zich hebben bekeerd. Meer en meer zijn wij gaan beseffen dat wij God niet voor ons gewelddadige karretje mogen spannen. Verreweg de meesten van hen erkennen principieel gewetensvrijheid en godsdienstvrijheid. Niet langer staat het recht van de waarheid centraal maar de waardigheid van de mens. Voor een christen blijft Christus natuurlijk de waarheid en de unieke weg naar de Vader.

En ieder mens heeft de opdracht om deze waarheid te zoeken. Maar tegelijkertijd kan dat alleen in volle vrijheid en zonder dwang. Geloven kan alleen als vrij antwoord op Gods roepstem. Dat impliceert dat onze missionaire opdracht principieel geweldloos moet zijn. Onze God heeft geen menselijk geweld nodig. Juist leerlingen van Jezus zouden dat serieus moeten nemen. Christus heeft immers tijdens zijn aardse bestaan geen leven genomen maar zijn eigen leven gegeven. Hij is met ons solidair tot in de dood. Broedermoord is dan ook uit den boze.

Waardigheid

Wij mogen dankbaar zijn voor zowel de oecumenische beweging als voor de interreligieuze dialoog die in de afgelopen honderd jaar op gang is gekomen. Christenen spreken eerst over wat hen verbindt en pas daarna waarover nog verdeeldheid bestaat. Daarover kan worden gesproken op het scherpst van de snede. Het geding om de waarheid is dat immers zeker waard. Maar tegelijk ook altijd met respect voor de waardigheid van alle gesprekspartners. Wat geldt voor het interne christelijke gesprek zou ook moeten gelden voor de dialoog met andersgelovigen. Een christen hoopt dat zoveel mogelijk mensen Christus leren kennen. In die zin gaan dialoog en missionaire inzet samen. Maar het is goed te beseffen dat wij het geloof alleen

maar kunnen voorleggen en aanbieden. Ons getuigenis moet Gods Geest zelf in het hart van de ander vruchtbaar maken. Wij mogen enthousiast zijn over ons geloof maar nooit fanatiek. Ieder mens, met welke levensovertuiging dan ook, is een uniek schepsel van God en tegen die achtergrond een broeder en een zuster. Religieus geweld behoort binnen het wereldchristendom en in de verhouding met andersgelovigen dan ook hopelijk steeds meer tot het verleden.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

(n.b. ma-vr 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

mei

- 1 11.00 permanente raad
13.00 overleg De Zonnebloem
- 2 15.00 ontmoeting classis Zuid Nederland en Gelderland
- 4-9 Lourdesbedevaart Orde van Malta
- 9 10.00 bisschoppenvergadering
- 10 10.00 stafvergadering
- 12 13.30 studiemiddag
Thijmgenootschap
- 14 Eucharistie
- 16 14.00 secretaris-generaal
SRKK
- 17 11.30 ontmoeting MIVA
- 18 **Hemelvaartsdag**
Eucharistie, kathedraal
- 21 09.00 Eucharistie, Tilburg
15.00 opening processiepark,
Ommel
- 25 10.00 stafvergadering
14.00 dekensvergadering
19.30 lezing katholieke
studenten, Nijmegen
- 26 18.30 H. Vormsel, Schijndel
- 27 19.00 H. Vormsel, Druten
- 28 **Eerste Pinksterdag**
Eucharistie, kathedraal
- 29 **Tweede Pinksterdag**
Eucharistie, kathedraal

- 30 14.00 vergadering Hendrik van Ruijschenberghstichting, Uden
- 31 10.00 Bossche gesprekskring
14.00 vergadering Katholieke Vereniging voor Oecumene)
Afsluiting Meimaand, kathedraal

In memoriam

Op 22 maart 2023 is te Malden overleden de zeereerwaarde heer drs. **Johannes Cornelis Antonius van Zonneveld**, emeritus-pastor van de parochie Heilige Stefanus te Nijmegen.

De zeereerwaarde heer Van Zonneveld geboren in Den Haag 14 november 1947 en tot priester van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus gewijd op 14 oktober 1979. Van 1973 tot 1979 was hij werkzaam als catecheet bij het Nijmeegs Katechetisch Centrum, waarna hij na zijn priesterwijding werd benoemd tot pastor van de parochie De Goede Herder te Nijmegen. Per 1 januari 1982 is hij vertrokken wegens een benoeming in een ander bisdom. In 1991 is hij vanwege huwelijk uitgetreden. Na het overlijden van zijn vrouw bleef zijn roeping aan hem trekken hetgeen per 19 november 2017 met toestemming van de Congregatie voor de Clerus heeft geleid tot zijn terugkeer in het priesterambt en incardinatie in het bisdom van 's-Hertogenbosch. Per 1 maart 2018 werd hij benoemd tot pastor (assistent) en lid van het pastorale team van de parochie Heilige Stefanus te Nijmegen uit welke functie aan hem per 1 maart 2022 eervol ontslag werd verleend.

Moge hij rusten in vrede!

Jubileum

70 jaar priester

30 mei

J.P. Bakker em. pastoor Soerendonk (Deken Meijerstraat 317, 5721 BZ Asten)

Benoemingen/ontslagen

Mevrouw **V.G.J. Boerfijn-Smets** te Veghel per 1 april 2023 de zending en opdracht als pastoraal werkster ten behoeve van de parochie Heilige Franciscus te Veghel.

De heer dr. **W. Smeets** te Sambeek per 15 april 2023 de zending en opdracht als pastoraal werker ten behoeve van de R.K. geestelijke verzorging bij Pantein in het Land van Cuijk en het Canisius Wilhelminaziekenhuis te Nijmegen onder gelijktijdig eervol ontslag van de zending en opdracht als pastoraal werker van het Radboud UMC te Nijmegen.

De WJD... Dankzij u!

Komende zomer van 1 tot en met 6 augustus vinden de Wereldjongerendagen plaats in Lissabon, Portugal.

De WJD is het grootste Katholieke jongerenevenement ter wereld. Honderdduizenden jongeren van over de hele wereld, soms wel miljoenen, komen bijeen om het Katholieke geloof met elkaar te vieren. De Wereldjongerendagen

waren een initiatief van de heilige paus Johannes Paulus de tweede en vinden al sinds 1984 plaats. Ook vanuit ons eigen bisdom wordt er een reis naar de WJD georganiseerd. Om precies te zijn een 16-daagse busreis die via Taizé, Barcelona en Toledo naar Lissabon gaat. Op de terugweg zal er een bezoek aan Fatima worden gebracht. **Aanmelden voor deze reis kan tot 1 mei 2023.**

Het zou prachtig zijn als zoveel mogelijk jongeren vanuit ons bisdom en vanuit Nederland de kans krijgen om mee te reizen naar dit geweldige evenement. Een grote kans voor jongeren om te groeien in geloof, in verbondenheid met leeftijdgenoten, en met vreugde terug te keren om te bouwen aan de Nederlandse kerk van morgen.

En u kunt daarbij helpen.

Allereerst: **met uw gebed!**

U kunt bidden voor de WJD in uw gebedskring, met een werkgroep of in de parochie, bijvoorbeeld aan het einde van iedere mis.

Ten tweede: **als ambassadeur.**

Praat over de WJD met familie en vrienden, uw (klein)kind, neefje of nichtje. Laat weten dat de WJD eraan komen. Breng het enthousiasme over!

Ten derde: **sponsor een jongere.**

Kent u persoonlijk een jongere die graag naar de Wereldjongerendagen wil gaan, maar voor wie dat om financiële redenen moeilijk is? Misschien wilt u hem of haar wel financieel ondersteunen.

Met de chrismamis jl. heeft iedere parochie speciale flyers en ge-

bedskaartjes over de WJD ontvangen. Wilt u hiervan ook exemplaren ontvangen, dan kunt u deze aanvragen via: jongeren@bisdomdenbosch.nl.

Laten wij tot slot bidden voor alle jongeren die dit jaar naar dit bijzondere evenement gaan, dat zij hiervan nog lang de vruchten zullen plukken in hun leven.

Mocht u vragen hebben over de WJD of over de reis die Jong Bisdom Den Bosch maakt?

Neem dan gerust contact op met Ingrid van Zeeland via: ivzeeland@bisdomdenbosch.nl of 073 523 20 61 (dit nummer heeft ook WhatsApp).

Chrismamis 2023

Op woensdagavond 5 april 2023 werd in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch de Chrismamis gevierd met Mgr. Gerard de Korte als hoofdcelebrant. Tijdens deze viering zijn de H. Oliën voor de zieken en de geloofsleerlingen gezegend en het H. Chrisma gewijd.

Het was écht een diocesane viering waarin het gehele Volk van God samen is gekomen en waarbij bisschop De Korte, emeritus-bischoep Hurkmans en vele priesters, diakens, religieuzen (waaronder Abt Hendrickx), pastoraal werkers, catechisten, vormelingen en parochianen uit alle delen van het Bossche bisdom samen vierden. De viering was live te volgen via de livestream van de Sint-Jan.

De bisschop sprak tijdens de homilie: "In onze dagen zijn er veel zorgen en problemen, maar dat is

gelukkig niet de hele werkelijkheid. Laten wij naast onze zorgen ook onze zegeningen blijven tellen. Er zijn gelukkig veel mensen die opkomen voor het goede: ik noem de miljoenen vrijwilligers en mantelzorgers in ons land. De inzet voor armen en kwetsbaren; de inzet voor het behoud van de schepping; de solidariteit met mensen in nood, zoals in Turkije en Syrië."

"Deze Chrismaviering wijden wij de olie voor de sacramenten van de Kerk. Zo kunnen wij ook in het komend jaar sacramenteel dicht bij Christus blijven als centrum van onze Kerk. Deze week volgen wij Hem op weg naar kruis en opstanding", aldus de bisschop.

Over een waarneembare verschuiving van geloof in de geschiedenis zei de bisschop het volgende:

"Onze Kerk is de laatste 50 jaar kwetsbaar geworden. Van ondiep geloof naar ondiep ongeloof (citaat van Rik Torfs). Vroeger was er veel oppervlakkig geloof, veel cultuurkatholicisme. Nu is er veel ondiep ongeloof; geen fel atheïsme maar vaak oppervlakkig ongeloof. Dat biedt ook kansen voor een missionaire Kerk."

"Onze paus vraagt ons om de synodale weg te gaan. Afgelopen vrijdag ging het project "**Luisterend op weg**" van start. Ons bisdom trekt samen met de KNR en het Netwerk van katholieke vrouwen op om het synodaal elan te versterken. Laten wij als katholieken goed luisteren naar wat Gods Geest door de ander tot ons zegt. Uiteindelijk gaat het om de navolging van Christus", zei de bisschop

over de voortgang van de synodale weg ook in het Bossche bisdom.

De bisschop begon zijn preek met zorgen én zegeningen: “Zegenen is in het Latijn benedicere - goede woorden spreken. Laten wij leven van Gods goede woorden. Laten wij leven van het goede woord van God bij uitstek: Jezus Christus. Maar in een tijd van polarisatie en korte lontjes hebben wij behoefte aan bruggenbouwers en verbinders. Laten wij ook elkaar zegenen. Goede woorden spreken van mildheid en goedheid. Laten wij trouw zijn aan elkaar en zo Gods trouw weerspiegelen.”

Vier nu Hemelvaart

Paastijd

De Paastijd is de periode van vijftig dagen die volgt op Pasen. Deze vijftigdaagse periode volgt de veertigdagentijd op.

De Paastijd begint op Paaszondag en eindigt op het Hoogfeest van Pinksteren. De veertigste dag in de Paastijd is Hemelvaart. In de liturgie van de Paastijd staat de vreugde om de verrijzenis van Christus centraal.

Gedurende de Paastijd wordt in de eucharistie gelezen uit de Handelingen der Apostelen, dat vertelt over het ontstaan van de

jonge Kerk, de gemeenschap van mensen die in de verrijzenis van Christus geloofden. Ook wordt gelezen uit het Johannes-evangelie, waarin Christus spreekt over Zichzelf als bron van het nieuwe leven.

‘Hemelvaart’ betekent letterlijk ‘opgang (‘vaart’) naar de hemel’.

De Hemel is in de Bijbel een beeld voor de ‘goddelijke werkelijkheid’. Met Hemelvaart, zo leert de Kerk, wordt Christus opgenomen in die goddelijke, niet-aardse werkelijkheid, waar de wetten van tijd en ruimte niet gelden.

Veertigste dag in de Paastijd

Met Pasen viert de Kerk dat Jezus Christus de dood heeft overwonnen. Op Paaszondag begint de vijftigdaagse Paastijd. Het is een blijde tijd, waarin de vreugde om de overwinning op de dood doorklinkt. De Paastijd mondt na zeven weken (vijftig dagen) uit in Pinksteren. Op de veertigste dag in de Paastijd viert de Kerk het feest van Hemelvaart.

Rechterhand

In de Bijbel staat in het boek Marcus dat Jezus bij zijn verheffing in de hemel plaats nam ‘aan de rechterhand van God’. In het Oude Testament zaten alleen de voornaamste personen aan de rechterhand van de koning. De kerkvader Augustinus (354-430) zegt over het zinnebeeld van de rechterhand: “Rechterhand van God betekent het eeuwig geluk; de rechterhand van God betekent onuitsprekelijke, onschatbare, onbegrijpelijke gelukzaligheid en voorspoed.”

Gerardusfonds

Bisschop de Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken.

Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Bij voorbaat veel dank!

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. De *BisdomNieuwsbrief* wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:
Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch
Postadres:
Postbus 1070

5200 BC 's-Hertogenbosch
T 073 523 20 20
E info@bisdomdenbosch.nl
W www.bisdomdenbosch.nl